

ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 29 ΜΑΪΟΥ 2007

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1ο

1. α
2. δ
3. γ
4. δ
5. α. Λ
β. Σ
γ. Σ
δ. Λ
ε. Σ

ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΥΧΟΣ

ΘΕΜΑ 2ο

1. Α' τρόπος

Ο παρατηρητής Α αντιλαμβάνεται μήκος κύματος $\lambda_1 = \lambda - u_s T$ (1) όπου λ το μήκος κύματος της πηγής, u_s η ταχύτητα της πηγής, T η περίοδος.
 Ο παρατηρητής Β αντιλαμβάνεται μήκος κύματος $\lambda_2 = \lambda + u_s T$ (2).

Προσθέτοντας κατά μέλη τις (1) και (2) προκύπτει:

$$\lambda_1 + \lambda_2 = 2\lambda \Rightarrow \lambda = \frac{\lambda_1 + \lambda_2}{2}$$

Άρα η σωστή είναι η α.

Β' τρόπος

$$f_1 = \frac{U}{U - U_s} f \Rightarrow \frac{U}{\lambda_1} = \frac{U}{U - U_s} \cdot \frac{U}{\lambda} \Rightarrow \frac{1}{\lambda_1} = \frac{U}{U - U_s} \cdot \frac{1}{\lambda} \Rightarrow \lambda_1 = \frac{U - U_s}{U} \lambda \quad (1)$$

$$f_2 = \frac{U}{U + U_s} f \Rightarrow \frac{U}{\lambda_2} = \frac{U}{U + U_s} \cdot \frac{U}{\lambda} \Rightarrow \frac{1}{\lambda_2} = \frac{U}{U + U_s} \cdot \frac{1}{\lambda} \Rightarrow \lambda_2 = \frac{U + U_s}{U} \lambda \quad (2)$$

Προσθέτοντας την (1) και (2) κατά μέλη:

$$\lambda_1 + \lambda_2 = \frac{U - U_s + U + U_s}{U} \lambda \Rightarrow \lambda_1 + \lambda_2 = 2\lambda \Rightarrow \lambda = \frac{\lambda_1 + \lambda_2}{2}$$

2. $K_{\text{αρχ}} = \frac{1}{2} mu^2$

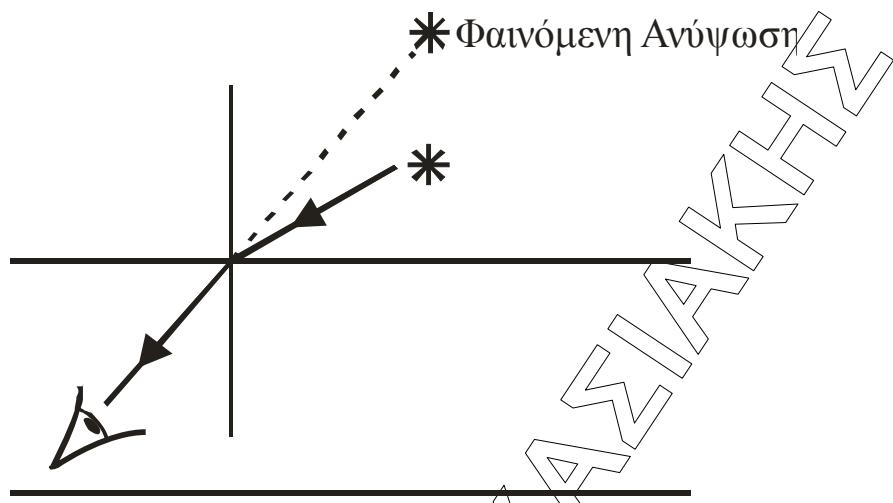
$$K_{\text{τελ}} = \frac{1}{3} K_{\text{αρχ}} \Rightarrow \frac{1}{2} (m + M) \cdot u_k^2 = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} mu^2 \quad (1) \left\{ \begin{array}{l} (1) \\ (2) \end{array} \right\} \Rightarrow u_k = \frac{1}{3} u \quad (3)$$

Από Α.Δ.Ο. $\vec{P}_{\text{oλ.αρχ}} = \vec{P}_{\text{oλ.τελ.}} \Rightarrow mu = (m + M) u_k \Rightarrow (m + M) u_k = mu \quad (2)$

Ακόμη από (2) $\Rightarrow mu = (m + M) u_k \Rightarrow$

$$\stackrel{(3)}{\Rightarrow} mu = (m + M) \frac{1}{3} u \Rightarrow 3mu = m + M \Rightarrow 2m = M \Rightarrow \frac{m}{M} = \frac{1}{2}$$

3. α Σωστό γιατί

Το φως διαθλάται. Λόγω της ευθύγραμμης διάδοσης του φωτός ο κολυμβητής βλέπει τον ήλιο στην κατεύθυνση (προέκταση) της διαθλώμενης ακτίνας του. Άρα βλέπει πιο πάνω τον ήλιο από ότι πραγματικά είναι.

ΘΕΜΑ 3ο

- α.** Η εξίσωση $y = 10 \sin \frac{\pi x}{4} \text{ ημ} 20\pi t$ είναι της μορφής $y = 2A \sin \frac{2\pi x}{\lambda} \text{ ημ} \frac{2\pi}{T} t$.

Άρα $A_{max} = 2A = 10 \text{ cm}$.

$$\frac{\pi x}{4} = \frac{2\pi x}{\lambda} \Rightarrow \lambda = 8 \text{ cm.}$$

$$\frac{2\pi}{T} = 20\pi \Rightarrow \omega = 20\pi \text{ rad/s} \text{ και } f = \frac{\omega}{2\pi} = \frac{20\pi}{2\pi} = 10 \text{ Hz}$$

- β.** Ισχύει $2A = 10 \Rightarrow A = 5 \text{ cm}$.

Άρα $y_1 = 5 \eta \mu 2\pi \left(10t - \frac{x}{8} \right)$, $x, y \rightarrow \text{cm}$, $t \rightarrow \text{sec}$

$$y_2 = 5 \eta \mu 2\pi \left(10t + \frac{x}{8} \right), x, y \rightarrow \text{cm}, t \rightarrow \text{sec}$$

- γ.** Η εξίσωση της ταχύτητας είναι της μορφής:

$$v = \omega 2A \sin \frac{2\pi x}{\lambda} \text{ συν} \frac{2\pi t}{T} \text{ με αντικατάσταση προκύπτει:}$$

$$v = 200\pi \sin \frac{\pi x}{4} \text{ συν} 20\pi t \stackrel{t=0.1s}{\Rightarrow} v = 200\pi \sin \frac{3\pi}{4} \text{ συν} 2\pi \Rightarrow v = -200\pi \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot 1 \Rightarrow v = -314\sqrt{2} \text{ cm/s}$$

- δ.** Οι θέσεις των κοιλιών καθορίζονται από τη σχέση:

$$x_k = N \frac{\lambda}{2} \text{ με } N = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$$

Άρα για $N = 0$ $x_k = 0 \text{ cm}$ απορ.

$$N = 1 \quad x_K = 4 \text{ cm} \quad \text{δεκτή.}$$

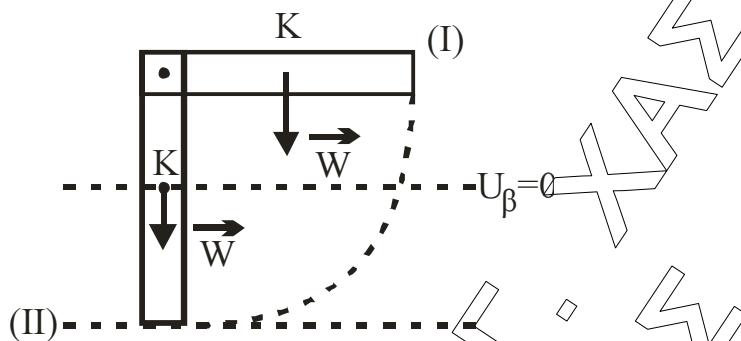
$$N = 2 \quad x_K = 8 \text{ cm} \quad \text{δεκτή.}$$

$$N = 3 \quad x_K = 12 \text{ cm} \quad \text{δεκτή.}$$

Άρα οι κοιλίες μεταξύ των σημείων $x_A = 3 \text{ cm}$ και $x_B = 9 \text{ cm}$ είναι τάση σημεία $x_G = 4 \text{ cm}$, $x_D = 8 \text{ cm}$.

ΘΕΜΑ 4ο

α.

Από το θεμελιώδη νόμο της στροφικής κίνησης έχουμε:

$$\Sigma \tau = I\alpha_\gamma \Rightarrow W \frac{L}{2} = \frac{1}{3}ML^2\alpha_\gamma \Rightarrow Mg \frac{1}{2} = \frac{1}{3}ML\alpha_\gamma \Rightarrow \alpha_\gamma = \frac{3g}{2L} = \frac{3 \cdot 10}{2 \cdot 0,3} \Rightarrow \alpha_\gamma = 50 \text{ rad/s}^2$$

β. Από την Αρχή Διατήρησης της Μηχανικής Ενέργειας έχουμε:

$$\text{ΑΔΜΕ (I} \rightarrow \text{II}): U_I + K_I = U_{II} + K_{II}$$

$$\text{Επειδή } K_I = 0, \quad U_{II} = 0$$

$$U_I = Mg \frac{L}{2} \quad \text{και} \quad K_{II} = \frac{1}{2} \frac{1}{3} ML^2 \cdot \omega^2 \quad \text{έχουμε}$$

$$Mg \frac{L}{2} = \frac{1}{2} \frac{1}{3} ML^2 \omega^2 \Rightarrow \omega^2 = \frac{3g}{L} = \frac{3 \cdot 10}{0,3} = 100 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \omega = 10 \text{ rad/s}$$

$$\text{Αρα } L = I\omega = \frac{1}{3}ML^2\omega = \frac{1}{3} \cdot 1,2 \cdot 0,09 \cdot 10 \Rightarrow L = 0,36 \text{ Kg m}^2 / \text{s}$$

Από την Αρχή Διατήρησης της Στροφορμής έχουμε:

$$\vec{L}_{\text{αρχ}} = \vec{L}_{\text{τελ}} \Rightarrow I\omega = I \frac{\omega}{5} + mvL \Rightarrow 0,36 = \frac{0,36}{5} + 0,4 \cdot v \cdot 0,3 \Rightarrow$$

$$\frac{4 \cdot 0,36}{5} = 0,12 \cdot v \Rightarrow v = \frac{12}{5} \Rightarrow v = 2,4 \text{ m/s}$$

$$\textbf{δ. } K_{ap\chi} = \frac{1}{2} I \omega^2 = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} 1,2 \cdot 0,09 \cdot 100 \Rightarrow K_{ap\chi} = 1,8 \text{ J}$$

$$K_{te\lambda} = K_{pa\beta\delta\sigma} + K_{\Sigma\omega\mu} = \frac{1}{2} I \frac{\omega^2}{25} + \frac{1}{2} m v^2 \Rightarrow K_{te\lambda} = \frac{1,8}{25} + \frac{1}{2} \cdot 0,4 \cdot 2,4^2 \Rightarrow K_{te\lambda} = 1,224 \text{ J}$$

Άρα το ποσοστό της Μηχανικής ενέργειας που χάθηκε:

$$\alpha = \frac{|\Delta K|}{K_{ap\chi}} \cdot 100\% = \frac{|K_{te\lambda} - K_{ap\chi}|}{K_{ap\chi}} \cdot 100\% = \frac{|1,224 - 1,8|}{1,8} \cdot 100\% \Rightarrow \alpha = 32\%$$